

การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนด

นางสาววิญญา ทศนีสรีวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

JUDICIAL REVIEW ON CONSTITUTIONALITY OF THE EMERGENCY DECREE

Miss Varanya Tassaneesrivong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491723

นางสาว วรรณญา ทศนีสรีวงศ์ : การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนด.
(JUDICIAL REVIEW ON CONSTITUTIONALITY OF THE EMERGENCY DECREE)
อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์, 255 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนด ผลการศึกษาพบว่า การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญไทย ฉบับแรกจนถึงฉบับปัจจุบันนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง เป็นช่วงที่รัฐธรรมนูญ ไทยให้อำนาจการตรวจสอบพระราชกำหนดแก่รัฐสภาเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามหลักความมีอำนาจสูงสุด ของรัฐสภา (Supremacy of Parliament) ระยะที่สอง เป็นช่วงที่รัฐธรรมนูญไทยให้อำนาจการ ตรวจสอบพระราชกำหนดแก่รัฐสภาและคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ และ ระยะที่สาม คือในช่วงของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งนอกจากกำหนดให้พระราชกำหนดถูก ตรวจสอบได้โดยรัฐสภาแล้ว ก็ยังกำหนดให้มี “องค์กรตุลาการ” ที่มีชื่อว่า “ศาลรัฐธรรมนูญ” ขึ้นมาทำ หน้าที่ในการตรวจสอบพระราชกำหนดอีกด้วย อย่างไรก็ตาม อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญในการ ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนดนั้นก็อยู่อย่างจำกัดเฉพาะแต่การตรวจสอบ เงื่อนไขการตราพระราชกำหนดตามมาตรา 218 วรรคหนึ่ง ก่อนที่พระราชกำหนดจะได้รับการอนุมัติ จากรัฐสภาตามมาตรา 219 และการตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนดภายหลังจากพระราชกำหนด นั้นได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาแล้วในฐานะบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา 264 และตามมาตรา 198 ของรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2540

เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทุกฉบับที่กำหนดถึงการตรวจสอบพระราชกำหนด ดังกล่าวข้างต้นแล้วพบว่า การตรวจสอบพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญเหล่านั้นยังไม่มี ความสมบูรณ์เพียงพอสำหรับการถ่วงดุลและตรวจสอบการใช้อำนาจในการตราพระราชกำหนดของฝ่าย บริหาร สมควรที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็น องค์กรที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนดได้ทั้งในส่วน ของเงื่อนไขและเนื้อหาของพระราชกำหนด ทั้งในช่วงเวลาก่อนและหลังการพิจารณาอนุมัติพระราช กำหนดโดยรัฐสภา

ภาควิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิติศ.....วรรณญา ทศนีสรีวงศ์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....นันทวัฒน์ บรมานันท์.....

4786320834 : MAJOR LAWS

KEY WORD: JUDICIAL REVIEW / CONSTITUTIONALITY / EMERGENCY DECREE

MISS VARANYA TASSANEESRIVONG : JUDICIAL REVIEW ON
CONSTITUTIONALITY OF THE EMERGENCY DECREE. THESIS ADVISOR :
PROF.DR.NANTAWAT BORAMANAND, 255 pp.

This thesis focuses on the judicial review of the constitutionality of the Emergency Decree. It is found in the study that the judicial review on constitutionality of the Emergency Decree in Thailand can be divided into 3 periods from the first Constitution to the present Constitution. In the first period, according to the doctrine of the Supremacy of Parliament, the Emergency Decree was reviewed by the Parliament only. In the second period, the Emergency Decree was reviewed by the Parliament and the Constitutional Tribunal. In the third period, not only was the Emergency Decree reviewed by the Parliament but also the Constitution of Thailand B.E.2540 initiated the "Judicial organization" called "the Constitutional Court" to review the Emergency Decree. However, the Constitutional Court's competence to review the constitutionality of the Emergency Decree was limited by the provision of article 219 of the Constitution, which allowed the Constitutional Court to review on the stipulations of the Emergency Decree, pursuant to paragraph 1 of article 218, before the Parliamentary approval it, and was limited by the provisions of article 264 and article 198 of the Constitution, which allowed the Constitutional Court to review on the contents of the Emergency Decree after the Parliamentary approval it.

Considering the provisions of all Thai Constitutions concerning the judicial review of the constitutionality of the Emergency Decree is insufficient for a check and balance when the Administration issues the Emergency Decree. The Constitutional Court should have the competence to review the stipulations and contents of the Emergency Decree, before and after the approval of the Parliament. Consequently, the provisions of the Constitution of Thailand should be amended by restricting the competence of the Constitutional Court.

Field of study Laws
Academic year 2006

Student's signature... *Varanya Tassaneesrivong*
Advisor's signature... *Nantawat Boramanand*

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความเมตตากรุณาของท่านอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ศาสตราจารย์ ดร.นันทวัฒน์ บรมานันท์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำดี ๆ จุดประกายความคิด และช่วยเหลือข้าพเจ้าในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างมาก และอบรมสั่งสอนข้าพเจ้าในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่ข้าพเจ้าหลายประการ ขอกราบขอบพระคุณท่านนพดล เสงเจริญ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี รูปสุวรรณ และ ดร.เชาวนะ ไตรมาศ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำดี ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์แก่ข้าพเจ้ามากมาย ข้าพเจ้าคงไม่สามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ได้เลยหากปราศจากคำแนะนำและความเมตตากรุณาของอาจารย์ทุกท่าน

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อวิเศษฐ์ และคุณแม่จริต ทศนิศรีวงศ์ บิดามารดาที่ข้าพเจ้ารักที่สุดในโลก ผู้เป็นกำลังใจและกำลังทรัพย์แก่ข้าพเจ้าเสมอมาตั้งแต่ข้าพเจ้าอยู่บนูบาล จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญา ข้าพเจ้ามีวันนี้ได้ก็โดยความรัก ความเมตตา ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้านจากบิดามารดาของข้าพเจ้าทั้งสองท่านจนไม่ทราบว่าจะตอบแทนพระคุณอย่างไรได้หมด

ขอขอบคุณ คุณจิระพล เสียงสุคนธ์ ที่เป็นกำลังใจและได้ให้ความช่วยเหลือแก่ข้าพเจ้าทุกครั้งที่ข้าพเจ้าต้องการ ขอขอบคุณพี่แจ๊ค พี่หวาน พี่เดือน พี่พัน เต๋ด จีบ Brette นิรัส พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกท่านในความช่วยเหลือและกำลังใจที่มีให้ข้าพเจ้า

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	3
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 แนวความคิดและระบบการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย ที่ออกโดยฝ่ายบริหารในต่างประเทศ.....	5
2.1 แนวความคิดของการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย.....	5
2.1.1 ทฤษฎีอำนาจอธิปไตย.....	6
2.1.1.1 ทฤษฎีอำนาจอธิปไตยแบบดั้งเดิม.....	7
2.1.1.2 ทฤษฎีอำนาจอธิปไตยกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ.....	15
2.1.2 หลักความสูงสุดของรัฐสภา.....	19
2.1.3 หลักนิติรัฐ.....	21
2.1.4 ทฤษฎีความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ.....	28
2.1.5 ทฤษฎีการควบคุมมิให้กฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ.....	34
2.2 การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร ในต่างประเทศ.....	42

2.2.1 ประเทศฝรั่งเศส.....	43
2.2.1.1 การใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยฝ่ายบริหารในประเทศฝรั่งเศส.....	46
2.2.1.2 องค์กรที่มีอำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร.....	57
2.2.1.3 กระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร.....	60
ก) การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของรัฐกำหนดโดยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ.....	60
ข) การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของรัฐกำหนดโดยศาลปกครองสูงสุด.....	63
2.2.1.4 ผลของการตรวจสอบ.....	65
ก) ผลของการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของร่างกฎหมายมอบอำนาจให้ตรารัฐกำหนดโดยคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ.....	65
ข) ผลของการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของรัฐกำหนดในสถานะของนิติกรรมทางปกครองโดยศาลปกครองสูงสุด.....	67
2.2.2 ประเทศออสเตรีย.....	68
2.2.2.1 การใช้อำนาจนิติบัญญัติโดยฝ่ายบริหารในประเทศออสเตรีย.....	68
2.2.2.2 องค์กรที่มีอำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร.....	72
2.2.2.3 กระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร.....	83
2.2.2.4 ผลของการตรวจสอบ.....	90
บทที่ 3 หลักเกณฑ์และข้อพิจารณาในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนดตามกฎหมายไทย.....	98
3.1 การตรวจสอบพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญในอดีต.....	100
3.1.1 ระยะเวลาหนึ่ง : การตรวจสอบพระราชกำหนดโดยรัฐสภา.....	100

3.1.1.1	พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475.....	101
3.1.1.2	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475.....	102
3.1.2	ระยะที่สอง : การตรวจสอบพระราชกำหนดโดยรัฐสภาและตุลาการรัฐธรรมนูญ.....	103
3.1.2.1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2489.....	105
3.1.2.2	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2490.....	108
3.1.2.3	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2492.....	110
3.1.2.4	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2495.....	111
3.1.2.5	ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2502.....	113
3.1.2.6	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511.....	113
3.1.2.7	ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2515.....	114
3.1.2.8	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517.....	116
3.1.2.9	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2519.....	117
3.1.2.10	ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2520.....	118
3.1.2.11	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521.....	119
3.1.2.12	ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534.....	121
3.1.2.13	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534.....	122
3.2	การตรวจสอบพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.....	128
3.2.1	การตรวจสอบพระราชกำหนดโดยศาลรัฐธรรมนูญ.....	129
3.2.1.1	การตรวจสอบพระราชกำหนดที่รัฐสภายังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ.....	129
	ก) การตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนด.....	130
	ข) การตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนดที่รัฐสภายังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ.....	135
3.2.1.2	การตรวจสอบพระราชกำหนดที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว..	136

ก) การตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนดที่พ้นจาก อำนาจการตรวจสอบของศาลรัฐธรรมนูญ.....	138
ข) การตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนดที่รัฐสภาได้ให้ ความเห็นชอบแล้ว.....	139
3.2.2 การตรวจสอบพระราชกำหนดโดยองค์กรอื่น.....	140
3.2.2.1 ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ตามมาตรา 198.....	140
3.2.2.2 ศาลยุติธรรม.....	142
3.2.2.3 รัฐสภา.....	144
3.2.3 ผลของการตรวจสอบพระราชกำหนด.....	145
3.2.2.1 กรณีที่พระราชกำหนดชอบด้วยรัฐธรรมนูญ.....	145
3.2.2.2 กรณีที่พระราชกำหนดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ.....	146
1) การสิ้นผลของพระราชกำหนดเนื่องจากไม่ได้รับอนุมัติ จากรัฐสภา.....	147
2) การสิ้นผลของพระราชกำหนดเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่าเงื่อนไขในการตราพระราชกำหนดไม่สอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญ.....	148
3.3 ข้อพิจารณาในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.....	149
3.3.1 วิเคราะห์อำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ พระราชกำหนดโดยศาลรัฐธรรมนูญไทย.....	150
3.3.1.1 พระราชกำหนดที่รัฐสภายังไม่ได้ให้ความเห็นชอบ.....	150
ก) อำนาจในการตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนด.....	150
ข) อำนาจในการตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนด.....	153
3.3.1.2 พระราชกำหนดที่รัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว.....	154
ก) อำนาจในการตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนด.....	155
ข) อำนาจในการตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนด.....	156
3.3.2 วิเคราะห์อำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ พระราชกำหนดโดยรัฐสภา.....	157
3.3.2.1 อำนาจในการตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนด.....	158

3.3.2.2	อำนาจในการตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนด.....	164
3.3.3	วิเคราะห์กระบวนการตรวจสอบพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.....	165
3.3.3.1	พระราชกำหนดที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา.....	165
	ก) กระบวนการตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนด.....	165
	ข) กระบวนการตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนด.....	168
3.3.3.2	พระราชกำหนดที่ผ่านการอนุมัติจากรัฐสภาแล้ว.....	170
	ก) กระบวนการตรวจสอบเงื่อนไขการตราพระราชกำหนด.....	170
	ข) กระบวนการตรวจสอบเนื้อหาของพระราชกำหนด.....	171
3.3.4	วิเคราะห์ผลของการตรวจสอบพระราชกำหนดตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540.....	174
3.3.4.1	กรณีที่พระราชกำหนดชอบด้วยรัฐธรรมนูญ.....	174
3.3.4.2	กรณีที่พระราชกำหนดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ.....	176
	ก) การสิ้นผลของพระราชกำหนดเนื่องจากไม่ได้รับอนุมัติ จากรัฐสภา.....	176
	ข) การสิ้นผลของพระราชกำหนดเนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยว่าพระราชกำหนดนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ....	178
บทที่ 4	วิเคราะห์การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของเนื้อหาของพระราชกำหนด ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 : ศึกษากรณีพระราช กำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548	181
4.1	เหตุผลและความจำเป็นในการตราพระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548.....	182
4.2	สาระสำคัญของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548...	185
4.2.1	สถานการณ์ฉุกเฉินและการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน : จุดเริ่มต้น ของอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉิน พ.ศ.2548.....	185
4.2.2	คณะกรรมการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉิน.....	187

4.2.3	อำนาจของนายกรัฐมนตรีตามพระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548.....	188
4.2.4	เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามพระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน.....	191
4.2.5	มาตรการคุ้มครองพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการบริหาร ราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน.....	192
4.3	ประเด็นอันเป็นข้อบกพร่องทางกฎหมายในเนื้อหาของพระราชกำหนดการ บริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548.....	193
ก)	คำจำกัดความของคำว่า “สถานการณ์ฉุกเฉิน”.....	193
ข)	ระยะเวลาในการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน.....	195
ค)	อำนาจรวมศูนย์ของนายกรัฐมนตรี.....	196
ง)	การจำกัดเสรีภาพในการชุมนุม.....	200
จ)	การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณาและการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น.....	202
ฉ)	การจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน.....	204
ช)	การจับและควบคุมตัว.....	205
ซ)	ผลของการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉินฯที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของศาลปกครอง.....	208
ณ)	ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่.....	210
4.4	การดำเนินการภายหลังพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ ฉุกเฉินฯ ใช้บังคับ.....	212
บทที่ 5	วิเคราะห์การตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชกำหนดตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เปรียบเทียบกับประเทศ ฝรั่งเศสและออสเตรีย.....	218
5.1	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์กรที่มีอำนาจในการตรวจสอบความชอบด้วย รัฐธรรมนูญของพระราชกำหนด.....	219

5.2	วิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ พระราชกำหนด.....	224
5.2.1	กระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของเงื่อนไข การตราพระราชกำหนด.....	224
5.2.2	กระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของเนื้อหา ของพระราชกำหนด.....	227
5.3	วิเคราะห์เปรียบเทียบผลของการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ของพระราชกำหนด.....	230
5.3.1	ผลของการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของเงื่อนไข การตราพระราชกำหนด.....	230
	ก) กรณีที่พระราชกำหนดตราขึ้นโดยขัดหรือแย้งต่อเงื่อนไข ที่รัฐธรรมนูญกำหนด.....	231
	ข) กรณีที่พระราชกำหนดตราขึ้นโดยชอบด้วยเงื่อนไข ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด.....	233
5.3.2	ผลของการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของเนื้อหา ของพระราชกำหนด.....	235
	ก) กรณีที่พระราชกำหนดมีเนื้อหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ.....	235
	ข) กรณีที่พระราชกำหนดมีเนื้อหาชอบด้วยรัฐธรรมนูญ.....	237
บทที่ 6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	240
6.1	บทสรุป.....	240
6.2	ข้อเสนอแนะ.....	246
	รายการอ้างอิง.....	252
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	255